

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένικου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικὸς	Ἐξωτερικὸς
Ἔτησίᾳ δρ. 16.—	Ἔτησίᾳ δρ. 20.—
Ἑξάμηνος > 8,50	Ἑξάμηνος > 10,50
Τρίμηνος > 4,50	Τρίμηνος > 5,50

Αἱ συνδρομαὶ ἀρξονται τὴν 1ην ἰαννουαρίου μηνός.

Περίοδος Β'.—Τόμος 28ος

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν Ἀθήναις, 9 Ἰανουαρίου 1921

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἑσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 45
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 6

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

— Κι' ἂν τὸ σχέδιό ἀποτύχη, ρώτησε ἕνας νέος λοχαγός.

— Ἐ, φίλε μου, ἡ τύχη βοηθεῖ τὸν τολμηρό, ἀποκρίθηκε ὁ συνταγματάρχης Βερναρδιέ· καὶ στὸν πόλεμο, τὸ κυριώτερο προτέρημα εἶναι ἡ τόλμη. Ἡ πεποίθησή μου εἶναι, ὅτι μὲ τέτοιο στρατηγόν, σὺν τῷ δικῷ μας, τὸ σχέδιό θὰ ἐπιτύχη. Ὅπως κι' ἂν εἶναι, εἴτε ἀποτύχη εἴτε ἐπιτύχη τὸ σχέδιό, ἡ διαταγή ἡ δική μας εἶναι πάντα ἡ ἴδια: Νὰ πᾶμε μπροστά. Καὶ θὰ πᾶμε! Ἄν ὁ Δυμουριὲς ἐπιτύχη, θὰ ἐνωθούμε μὲ τὸ στρατό του. Ἄν ἀποτύχη, μόνοι μας θ' ἀντιμετωπίσουμε τὸν ἐχθρό.

— Ἀ, θαυμάσια! φώναξαν πολλοὶ ἀξιωματικοί.

Ἐνας ψίθυρος χαρᾶς καὶ λύσσας μαζὶ διέτρεξε ὅλο τὸ σύνταγμα, ποὺ οἱ ἄνδρες τοῦ ἀκούγαν μὲ ἀγωνία τὴ συνομιλία τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ προσπαθοῦσαν νὰ καταλάβουν ἀπὸ μακριὰ τίς ἐξηγήσεις τοῦ ἀρχηγοῦ τους.

Οἱ πλησιέστεροί ὅμως τῆς εἶχαν ἀκούσει καλὰ καί, ὅπως ἀνάβει ἕνα πυροτέχνημα, ἡ εἰδηση μεταδόθηκε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη.

Ἔτσι, σὲ λίγο ὁ ψίθυρος ἔγεινε βοή κι' ἐπειτα ἀντήχησαν κραυγές.

Χωρὶς νὰ φέσουν τίς τάξεις τους, οἱ στρατιῶτες ἐκοῦνῃσαν τὰ τουφέκια τους καὶ τὰ μεγάλα τους δίκωχα καπέλλα, φωνάζοντας:

— Ἐξω οἱ Πρώσοι!.. Κάτω ὁ Μπρούνσνικ! Ζήτω τὸ ἔθνος!

Γιὰ κάμποσα λεπτὰ τῆς ὥρας, ὁ θόρυβος ἀπ' ὅλες τίς μεριές ἦταν ἀπερίγραπτος.

Ἐδῶ, παιδιὰ μου, ἀνοίγω μιὰ παρένθεση. Σήμερα, τέτοιες θορυβώδεις ἐκδηλώσεις στοὺς στρατοὺς δὲν γίνονται. Τῆς ἀπαγορεύει ἡ πειθαρχία. Ἀλλὰ τὸν καιρὸ ἐκεῖνο, τᾶτακτα προπάντων στρατεύματα ποὺ εἶχε μαζέψει ἡ Ἐπανάσταση, δὲν πειθαρχοῦσαν καὶ τόσο πολὺ. Γιατὶ δὲν ἦταν συνειθισμένα. Ἄν καὶ τοὺς ἔλειπε ὅμως ἡ αὐστηρή καὶ τέλεια στρατιωτικὴ ἀγωγή, οἱ αὐτοσχέδιοι ἐκεῖνοι στρατιῶτες ἀγαποῦσαν τὴν πατρίδα τους κι' ἤξεραν νὰ πεθαίνουν γι' αὐτή, ἔστω καὶ φωνάζοντας σὲ στιγμὲς ποὺ ἡ πειθαρχία δὲν τὸ συγχωροῦσε. Ἄν θέλετε μάλιστα, οἱ θορυβώδεις αὐτὲς ἐκδηλώσεις ἦταν ἀναγκαῖες, γιατί μεγάλωναν τὴ μόνη ἀρετὴ ποὺ εἶχαν: τὸν ἐνθουσιασμό. Κι' ὁ συνταγματάρχης Βερναρδιέ, ποὺ τὸ ἤξερε, ἄφινε τὸ σύνταγμα τοῦ ἐλεύθερο νὰ θορυβῇ καὶ νὰ ζητωκραυγάζῃ.

Ἀπεναντίας ὁ ταγματάρχης Λιντέιγ, ποὺ εἶχε τὸ 2ο τάγμα, δὲν ἔδλεπε μὲ

πολλὴ εὐχαρίστηση τὸ δάσος ἐκεῖνο τῶν λογγῶν καὶ τῶν καπέλλων νὰ τραντάζε-ται ἀπὸ τὸν ἀνεμὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Ἦταν κι' αὐτὸς ἕνας παλιὸς ἀξιωματικός, μὲ ἄσπρες τρίχες, ποὺ εἶχε λάβει μέρος στὸν ἐπταετὴ πόλεμο μὲ τὸ Λουδοβίκο ΙΕ' κι' εἶχε ἰδῇ, τριανταπέντε χρόνια προτύτερα, τὸ Ρόσμπαχ κι' εἶχε μεγάλῃ ἰδέα γιὰ τὴν τακτικὴ τοῦ πρωσσικοῦ στρατοῦ. Περισσότερο ὅμως ἀπ' ὅλα ἀγαποῦσε τὴν πατρίδα του καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἀποφάσισε νὰ κολουθήσῃ κι' αὐτὸς τοὺς πλανημένους ἐκεῖνους Γάλλους ποῦ, γιὰ νὰ ὑπερασπισθοῦν τὸ στέμμα τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ', πέρασαν τότε στὸ αὐστριακὸ στρατόπεδο.

Οἱ στρατιῶτες τοῦ τὸν ἐκτιμοῦσαν χωρὶς νὰ τὸν ἀγαποῦν· κι' αὐτὸς πάλι τοὺς ἀγαποῦσε χωρὶς νὰ τοὺς ἐκτιμᾷ, τουλάχιστο γιὰ στρατιῶτες.

— Ποτὲ δὲν θὰ νικήσουμε τοὺς Πρώσους μὲ τέτοια μπουλούκια! ἔλεγε συχνὰ στὸ συνταγματάρχῃ Βερναρδιέ.

— Καὶ ὅμως! ἀπαντοῦσε ὁ συνταγματάρχης.

— Δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνη.

— Μὴν τὸ λέτε καὶ τὰκούσουν. Μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη μόνο θὰ κάμουμε τοὺς γενναίους αὐτοὺς νὰ μᾶς ἀκολουθήσουν.

Ὡστόσο οἱ ἐκδηλώσεις ἐξακολουθοῦσαν, ἐνῶ ὁ ταγματάρχης Λιντέιγ ἐ-

δάγκανε τὸ ἄσπρο τοῦ μουστάκι μὲ θυμὸ: Ἦταν τρόπος αὐτὸς, νὰ διακόπτουν ἔτσι τὴ συνδιάσκεψη τῶν ἀξιωματικῶν;

Ἀλλ' ἔξαφνα ὁ Βερναρδιέ ὤψωσε τὸ χέρι του καὶ μὲ φωνὴ ποὺ νίκησε τὸ θόρυβο, ἐπρόσταξε:

— Σιωπὴ!

Ἀμέσως ὁ θόρυβος λιγώστεψε, καὶ σιγὰ-σιγὰ ἔπαψε ὅλως διόλου.

— Νὰ σχηματισθῇ τετράγωνο κι' οἱ ἀξιωματικοὶ νὰ πᾶνε στὶς θέσεις τους, εἶπε ὁ συνταγματάρχης. Αὐτὰ ποὺ θὰ πῶ τώρα, θέλω νὰ τὰκούσῃ ὅλο τὸ σύνταγμα.

Τὰ πλοκινὰ τάγματα παρατάχθηκαν ἀντιμέτωπα καὶ τὸ τετράγωνο σχηματίσθηκε. Ὁ συνταγματάρχης, πεζὸς, πῆγε

Ἡ πεποίθησή μου εἶναι, ὅτι τὸ σχέδιό θὰ ἐπιτύχη. (Σελ. 41, στ. α')

στή μέση και με πολύ δυνατή φωνή είπε:

— Στρατιώται, τάχουσατε. Δεν έχω ανάγκη να σας ξαναπώ που πηγαίνουμε. Ίσα στον έχθρό! Είν' έδω κοντά. Α ν ω σ χ ω μ ε ν τ ά ς κ α ρ δ ί α ς, παιδιά μου! Η Γαλλία όλη ατενίζει σε μιάς! Είμαστε οί υπερασπισται όχι μόνο του έδάφους της, αλλά και της Έλευθερίας και της Δικαιοσύνης!

— Ζήτω το Έθνος! φώναξαν πάλι οί στρατιώτες.

— Θα εξακολουθήσουμε τώρα την πορεία μας κι αύριο ίσως θα πολεμούμε με τους Πρώσους του Μπρούνσβικ. Αυτό μόνο σας λέγω. Το Έθνος στηρίζεται σε σας! Ο στρατηγός Δυμουριέ θα καταλάβει, με τη βοήθειά μας, τα στενά της Αργκόννας. «Είναι οί Θερμοπούλαιοι της Γαλλίας—λέγει στο γράμμα που έστειλε στην Κυβέρνηση,—κι' έλπίζω να είμαι πιο εύτυχης από τον Λεωνίδα!»

— Ζήτω ο Λεωνίδας! φώναξε ο Λαραμέ, που δεν ήξερε γρύ από ελληνική Ιστορία και πήρε τον ήρωα της Σπάρτης για κανένα Γάλλο στρατηγό.

Αλλά κανένας δεν έγέλασε με την άγνοια του γέρου στρατιώτη.

— Και πάλι, εξακολούθησε ο συνταγματάρχης, βασιζομαι σε σας! Τώρα που είμαστε τόσο κοντά στον έχθρό, άς προσέχουμε. Μπορεί να τον άπαντήσουμε από στιγμή σε στιγμή. Άς είμαστε έτοιμοι. Οί πρόσκοποι άς κάνουν το χρέος τους αυστηρά. Έμπρός!

— Ζήτω το Έθνος!

— Χαλάστε το τετράγωνο! πρόσταξε ο συνταγματάρχης.

Ένας στρατιώτης του έφερε τ'αλόγο του. Καβαλλικεύοντας, φώναξε:

— Δοχαγέ Ρομάν!

— Παρών!

— Θάποτελέσετε την προφυλακή. Λάβετε τα μέτρα σας σά να είσαστε σ' έγθρικη χώρα. Θα σας αφήσουμε να προηγηθήτε μισή λεύγα. Ο στρατηγός μου έδωσε δώδεκα ούσάρους, για να στέλνουμε στο σύνταγμα που μας ακολουθεί, τις πληροφορίες που θα μαθαίνουμε στο δρόμο και τις ειδήσεις για ό,τι θα συμβαίνει. Θα πάρετε μαζί σας έξη και θα μου τους στείλετε όταν παρουσιασθί ανάγκη.

— Μάλιστα, συνταγματάρχα.

Ύστερ' από μιά ώρα, το Έννατο σύνταγμα διευθυνόταν προς τη Σαιντ-Μενεχούλδ. Το ακολουθούσαν άλλα δυο συντάγματα, που έρχόνταν από τη Ρέινς (Reims).

Τριανταδυό χιλιόμετρα από το Σαλόν, κοντά στο Χάνι της Σελήνης, που θα γινόταν αργότερα έν' από τα σπουδαιότερα σημεία του πεδίου της μάχης του Βαλμύ, το Έννατο άπάντησε μιά μεγάλη εφοδιοπομπή από ψωμιά και σανά, που ο άρχηγός της είχε στην τάπητη του διαταγή, υπογραμμένη από τον Τουβενό, να διασχίση τα συντάγ-

ματα, χωρίς να τον σταματήση κανένας.

— Ο άντιστράτηγος Τουβενό! είπε ο Ντουβάλ: το δεξί χέρι του Δυμουριέ. Πρέπει να συμμορφωθούμε...

— Τα τρόφιμα θα είναι σπάνια στο στρατό του Κέντρου, για να δίνουν τέτοιες διαταγές, παρατήρησε ο Λιντέιγ.

Όσoσο έπρεπε να συμμορφωθούν. Και το Έννατο αναγκάστηκε να σταθί στις άκρες, ως που να περάση ή άτελείωτη εκείνη εφοδιοπομπή. Αλλά στο μεταξύ είχε νυκτώσει και, λίγα χιλιόμετρα μακρύτερα, ο συνταγματάρχης Δυμουριέ έπρόσταξε να σταθούν για να διανυκτερεύσουν.

Την άλλη μέρα, από τα χαράματα, ή πορεία ξανάρχισε και σε λίγες ώρες το Έννατο, ήσυχα, χωρίς ταμπούρα, πέρασε τη γέφυρα του Αΐσνου και μπήκε στη Σαιντ-Μενεχούλδ, που ήταν, όπως είναι και σήμερα, μιά κομψή πόλιν γημισμένη για τα θαυμάσια χοιρινά της.

Εκεί, μιά ώραία εκπλήξη περίμενε τους έθελοντές:

Ο στρατηγός Γκαλμπώ, που είχε φθάσει την ίδια νύκτα, έ πληροφορήθηκε τον συνταγματάρχη Βερναρδιέ πως ή στρατιά του Ντιλλόν, επιφορτισμένη από τον Δυμουριέ να υπερασπισθί τα στενά του Ίσλέττ, ήταν στο δρόμο για να θάσση και πως ο ίδιος ο Δυμουριέ, ύστερ' από μιά τολμηρή πορεία, μεταξύ Αργκόννας και Μώζα, σχεδόν μπροστά στα μάτια των Αυστριακών που ήταν στο Στεναί, κατόρθωσε να φθάση στο Γκρανπρέ.

Το σχέδιο λοιπόν είχε επιτύχει!

Οί πόρτες της Γαλλίας ήταν φυλαγμένες!

Αλλά την ημέρα εκείνη, το Έννατο δεν μπόρεσε να έννοή με τον άριστράτηγο. Γιατί, βγαίνοντας από τη Σαιντ-Μενεχούλδ, ο Βερναρδιέ έλαβε διαταγή του στρατηγού Ντιλλόν,— συνονόματου μ' εκείνον που είχε σφαγή στη Φλάνδρα,— να πάη να τον συναντήση στο Μπιέσμ, ένα ύψωμα που υπερασπίζε τα στενά του Ίσλέττ και που οί Πρώσοι, κύριοι του Βερντέν, από στιγμή σε στιγμή μπορούσε να το προσβάλουν.

Σε τέτοιες ώρες, δεν ήταν να εκπλαγί κανείς με τις διαταγές και τις αντίδιαταγές που που διαδεχόταν ή μιά την άλλη. Το Έννατο σύνταγμα χρωστούσε να πάη το γρηγορώτερο. Και βγαίνοντας από την πόλιν, χώθηκε στην κλεισούρα εκείνη της Αργκόννας, στο στενό πέρασμα του Ίσλέττ, που το ακολουθεί σήμερα ο σιδηρόδρομος του Βερντέν.

Το μεσημέρι πιά ήταν στρατοπεδευμένο πίσω από τα κομμένα δένδρα και τα οδοφράγματα του δρόμου του Βερντέν, στην κορυφή του άπροσίτου ύψωματος, όπου οί στρατιώτες εργάστηκαν όλη την ημέρα για την όχύρωση των πλευρών. Κανένας δεν συλλογιζότανε την κόπωση. Κι' ο Γι-

άννης Καρδινιάν, έπειδή ήταν πολύ μικρός και δεν μπορούσε να σκάψη σαν τους άλλους, κουβαλούσε ως το βράδυ μπόμπες από τις κάσες του πυροβολικού ως τα όχυρώματα.

Ύστερα, όταν ξαπλώθηκε ντυμένος μέσα στάμαξί της Κατερίνας, που τον άγαπούσε ολοένα περισσότερο, κοιμήθηκε σαν ψόφιος. Η ιδέα πως οί Πρώσοι ήταν τόσο κοντά, εκεί πίσω από το πυκνό παραπετάσμα του δάσους της Αργκόννας, δεν ήταν άρκετή για να τον κρατήση άγρυπνο. Έτσι κουρασμένος που ήταν, θα κοιμώταν κι' αν έπεφταν ακόμα κανονιές.

Όσoσο κατά τις τρεις το πρωί έξύπνησε ένας θόρυβος περίεργος άκουρόταν από κάποια άπόσταση.

Το ήχηρό ροχαλτό του Μπέλ-Ρόζ, που κοιμόταν σε προεδρείς κάτω άπ' ταμάξι, έκανε τους άξονες να τρέμουν. Αλλά το παιδί είχε καλό αυτί. Ο θόρυβος εκείνος έρχόταν από το δρόμο. Κι' ο Γιάννης Καρδινιάν σηκώθηκε άθόρυβα από το στρώμα του.

Η αύγ' έφεγγε προς το μέρος του Μέτς. Ο Γιάννης κρέμασε ένα σπαθιού, μακρύ καθώς ήταν, του κτύπουσε τα πόδια και κατέθηκε προς το μεγάλο δρόμο.

Από τη μικρή αυτή πρωινή έκδρομή, έμαλλε ναποκομίση μιά από τις ζωηρότερες έντυπώσεις της παιδικής του ήλικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Πώς ο Γιάννης Καρδινιάν έλαβε το βάπτισμα του πυρός.

Βγαίνοντας από το στρατόπεδο, ο Γιάννης είδε, σε άπόσταση τετρακοσίων μέτρων άπάνω-κάτω, μιά φωτιά καταυλισμού. Ήταν προς το μέρος της κοιλάδας κι' έμάντεψε πως εκεί θα ήταν καταυλισμένη ή φρουρά, που έστειλε σκοπούς και διπλοσκοπούς 'ς όλη την άκροασία.

Διευθύνθηκε προς τα εκεί, χωρίς να συλλογισθί πως ή φρουρά αυτή τολμούσε νάνάβη φωτιές, με κίνδυνο να φανερώση στον έχθρό τη θέση της και να ύποστη κανένα αϊφνιδισμό.

(Έπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
[Κατά το Γαλλικό του λοχαγού Danrit]

ΕΡΗΜΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩΝΑΣ

Έρημος περιστεριώνας στού βουνού το πλάϊ φαντάζει, κεί που βρέχει σιγαλά μέσ' στην καταχνιά του Όχτώβρη καθώς στέκει, πως ταιριάζει, με τα μαύρα παραθύρια, νεκρωμένα κι' άδειανά!

Άσπρες σκέπαζαν φτερούγες, παλιά χρόνια, κάθε του άκρια, τσιτσιβίσματα άνηχοῦσαν μέσα κι' έξω πρωϊνά: πένθιμα τόν ναυουρίζουν τώρα της βροχής τα δάκρυα, που σταλάζουν σιγαλά.

ΖΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

(Συνέχεια και τέλος. Ίδε σελίδα 35)

Ο Γιάννης είπε στον καπετάνιο να τραβήξη στ' ανοιχτά κι' έπειτα κατέθηκε στην καμπίνα του. Ήταν ή πολυτελέστερη καμπίνα που μπορούσε να γίνη, και στο βάθος, κοντά στο σεντούκι με τα ρούχα του, βρήκε ένα κουτί γεμάτο χρυσάρι. Η άναγκάλυση αυτή γέμισε τον Γιάννη χαρά κι' άρ' φώναξε τον καπετάνιο, του είπε:

— Θέλω να πάω στο νησί, που βρίσκεται κλεισμένη ή Εύτυχία. Το πλοίο μου είναι καλά άρματωμένο κι' οί θησαυροί μου είναι μεγάλοι. Αυτά τα δυο νομίζω πως μ'αξ' εξασφαλίζουν την έπιτυχία.

— Το νησί, όπου βρίσκεται ή Εύτυχία, άποκρίθηκε ο καπετάνιος, είναι πηραπολύ μακριά από δω και, για να πάη κανείς εκεί, πρέπει να περάση τους πιο μεγάλους κινδύνους. Αγρια θηρία φυλάνη την άκτ' κι' αν καταφέρη κανείς να τα καταβάλη, πάλι πρέπει να προσέξη πολύ. Πολλές λίμνες βρίσκονται ή μιά ύστερ' από την άλλη στο κέντρο του νησιού. Στα νερά μιανής είναι το κουτί, το στολισμένο με ρουμπίνια, που έχει μέσ' την Εύτυχία. Όποιος καταφέρη να το πάρη από κεί, θα ζήση εύτυχισμένος ως τα τελευταία του. Μα κι' οί άλλες λίμνες έχουν το ίδιο χρῶμα και το ίδιο σχήμα, και μέσα τους βρίσκονται τα πιο μεγάλα κακά. Πολλούς έχω δει να φεύγουν για να βρουν την εύτυχία. Μα άλλοι γύρισαν φτωχοί και καταστρεμμένοι, άλλοι πνίγηκαν στις λίμνες κι' ή Εύτυχία μένει ακόμα στο κουτί με τα ρουμπίνια.

— Έγώ θα την πάρω! φώναξε ο Γιάννης. Κι' άρ' έδωσε νέες διαταγές, το καίκι διευθύνθηκε για το μαγεμένο νησί.

Όλόκληρες ημέρες έκαναν να δούν στεριά, το πλοίο έτρεχε σαν άστραπή κι' οί προμήθειες άρχισαν να λιγοστεύουν. Έπιτέλους, φάνηκε μιά άκτ' κι' ο Γιάννης πρόσταξε να πλησιάσουν, για να εφοδιαστούν. Πρώτα είπε να πάρουν πολλά κτήνη κι' άλλα χρειαζόμενα. Κι' άρ' έγειναν όλα, έφυγαν άμέσως.

Αξάφνα, σαν πανέρι γεμάτο φύλλα και λουλούδια, φάνηκε στη θάλασσα το μαγεμένο νησί. Το όνομα του άξίζε. Γιατί παντού φαινόταν λαμπροί πύργοι μέσα σε δέντρα. Μα πλοία πολέμικα το υπερασπιζόταν...

Αλλά ο Γιάννης πρόσταξε πύρ κι' άμέσως τα ξένα πλοία πρατάχθηκαν σε γροχμή και τον άφησαν ελεύθερο να μπή στο λιμάνι.

Το νησί φαινόταν έρημο, μα ο Γιάννης άξάφνα άκουσε ένα μουγκρητό, που τον έκανε νάντριχίση. Άλλα μουγκρητά άποκρίθηκαν στο πρώτο και το ορλιασμα μιας τίγρης άκούστηκε από μακριά. Τότε ο Γιάννης διέταξε να φέρουν τις προμήθειες, που είχε άγοράσει.

Όταν τα λιοντάρια κι' οί λεοπαρδοί προχώρησαν στο Γιάννη, εκείνος τους πέταξε κομμάτια βοδιών, αγελάδων κι' αρνιών. Η μοιρασιά διήρκεσε μιά ώρα. Τάρπητικα, από τη μυρουδιά του κρέατος, ήρθαν να πάρουν κι' αυτά τη θέση τους στο συμπόσιο. Όταν οί προσκαλεσμένοι χάρτασαν, οί προμήθειες είχαν τελειώσει. Και σ' ένα άέτο, που άνοιξε άκόμη μιά φορά το στόμα του, ο Γιάννης έκοψε ένα κομμάτι από μπουτί άρνου και το τ'άδωσε. Έπειτα όλα τα θηρία κοιμήθηκαν κι' έτσι ο δρόμος έγειν' έλευθερος.

Ο Γιάννης βρέθηκε τότε σ' ένα θαυμάσιο δάσος. Όπως σήκωσε το κεφάλι του, για να θαυμάση κάτι μεγάλη δένδρα, άκουσε ένα δυνατό σφύριγμα κι' είδε άμέσως δυο μακριά φίδια, που ζητούσαν να τον μαγέλουν, προτού του ριχτούν.

Στην άρχ' τάχασε, έπειτα όμως θομήθηκε πως ο πατέρας του του είχε πεϊ μιά φορά πως οί Ίνδοι μαγεύουν τα φίδια με τη μουσική και μιμήθηκαν άμέσως τη φωνή του φλάουτου. Η φωνή του ήταν πολύ καθαρή κι' όσο πήγαινε μεγάλωνε μέσ' την ήσυχία του δάσους. Σε λίγο, το σφύριγμα έπαψε, τα φίδια ξαπλώθηκαν στο χῶμα κι' ο Γιάννης είδε πως κι' αυτά άποκοιμήθηκαν. Βγήκε από το δάσος και τότε φάνηκε μπρός του το βουνό, όπου βρισκόταν οί πέντε λίμνες.

— Έρτασα τελοςπάντων! φώναξε.

Έρριξε ένα βλέμμα στην πρώτη λίμνη, στάθηκε μιά στιγμή στη δεύτερη και, σκύβοντας πάνω από την τρίτη, άρέθηκε να γλυστρήση μέσα.

Μιά πριγκήπισσα, όμορρη σαν την ήμερα, μέσ' σ' ένα φόρεμα κόκκινο ανοιχτό, ντυμένο από πάνω με άσημι δίχτυ, του άνοιξε την άγκαλιά. Ο Γιάννης νόμισε τότε πως αυτή ήταν ή φυλάχτρα του κουτιού με τα ρουμπίνια, όπου βρισκόταν ή Εύτυχία.

— Ποιός είσαι, του είπε, και πως μπόρεσες νάρθης ως έδω;

Άρ' διηγήθηκε ο Γιάννης την ιστορία του, ή πριγκήπισσα του είπε πως θα έκανε ό,τι θα της ζήτούσε και πως το κουτί με τα ρουμπίνια, που ήταν δικό της θα το τ'άδινε, αν δεχόταν να γείνη άντρας της.

Ήταν τόσο ώραία, ώστε ο Γιάννης δεν είχε να κάνη καλλιτέρα. Κι' άμέσως έγειναν οί γάμοι.

Έπειτα πήγαν στο βασιλείο της, που θα γινόταν δικό του. Μα, όταν της ζήτησε το κουτί με τα ρουμπίνια, εκείνη κοκκίνησε, ταράχτηκε κι' άναγκάστηκε να του όμολογήση πως δεν ήταν δικό της.

Τότε άρχισε μιά φριχτή ζωή για το Γιάννη. Η πριγκήπισσα ήταν τόσο κακιά, όσο κι' όμορρη. Είχε όλες τις σκληρότητες. Κάθε φορά που ο Γιάννης έδειχνε συμπάθεια για κάποιον, ή κακιά πριγκήπισσα έκοβε το κεφάλι του δυστυχισμένου που ήταν φίλος του.

Έπιτέλους, μιά μέρα βροιστημένη να τον βαρύνει, διέταξε το θάνατό του. Κι' άρ' έδωσε όλες τις διαταγές, άποφασίστηκε να γείνη ή έκτέλεσι την άλλη μέρα.

Ο Γιάννης, την τελευταία του αυτή νύχτα, κάθησε στο μέρος, όπου είχε κατέσει για την Εύτυχία, την πρώτη φορά.

— Α, μικρή μου Σειρήνα! έλεγε άναστενάζοντας. Τώρα σ' έχω κι' εγώ ανάγκη.

Και σηκώνοντας το κεφάλι, είδε τη σειρήνα, που είχε σώσει μιά φορά, όταν ήταν μωτσός.

— Φτωχέ μου φίλε, του είπε εκείνη, ζήτησες παραπολλά από τη ζωή και να πόσο σκληρά τιμωρήθηκες για τη φιλοδοξία σου. Μα δείχτηκες καλός για μένα άλλοτε και δε θέλω να πεθάνης. Κτύπησε χάμω το πόδι σου δυνατά και θ' άνεβης στην έπιφάνεια της λίμνης. Έπειτα πήγαινε ως την πρώτη λίμνη κι' αφήσου σιγά-σιγά να πέρης μέσα. Εκεί βρίσκεται το κουτί με τα ρουμπίνια. Άνοιξέ το και θα βρής την Εύτυχία.

Ο Γιάννης χάρηκε πολύ. Έκανε ό,τι του είπε ή σειρήνα κι' όταν ανέβηκε στην έπιφάνεια, άνέπνευσε βαθειά άέρα δροσίς κι' έλευθερίας. Έπειτα, αφήνοντας να γλυστρήση στην πρώτη λίμνη, βρέθηκε σε μιά άποροαλιά, που οί θράχοι της είχαν το σκοτεινό χρῶμα των βράχων της πατρίδας του. Σ' ενός το βαθούλωμα, ήταν το κουτί με τα ρουμπίνια. Το πήρε και τ'άνοιξε χωρίς κόπο. Άμέσως το τοπίο του φάνηκε γνωστό και του θύλησε τα παιδικά του χρόνια.

Ένας θρονακός βρισκόταν άριστερά. Τον πήρε κι' από καί είδε το σπίτι, όπου γεννήθηκε.

Πιο πέρα, ήταν ή καλύβα του ψαχί. Εκείνος δε ζούσε πιά. Μα ή Άννα-Μαρία, πενθοφορεμένη, έφτανε άκόμη δίχτυα μπροστά στην πόρτα.

Έτρεξε κοντά της.

— Άννούλα μου, της είπε, πόσο εύτυχισμένος είμαι που σε ξαναβλέπω!

— Γιάννη μου, του άποκρινόταν, καλέ μου Γιάννη, πως μεγάλωσες, έγεινες πιά άντρας. Για πολύ ήρθες.

— Για πάντα! της είπε εκείνος.

Την άλλη μέρα, ο Γιάννης άρχισε τη δουλειά με ζήλο. Είχε χάσει τους θησαυρούς του, μα ήταν πλούσιος από θάρρος και θέληση. Έκανε καλά ψαρέματα κι' έτσι μπόρεσε να γοράση ένα πλοίο. Έπειτα κι' άλλα και γρήγορα κέρδισε πολλά λεπτά.

Όταν πιά έγεινε πολύ πλούσιος, παντρεύτηκε την Άννα-Μαρία.

Βρήκε την Εύτυχία στο κουτί με τα ρουμπίνια. Μπορούσε βέβαια να την βρή και πιο κοντά του, μα ή Εύτυχία που άποκτιέται παραπολύ εύκολα, δε φαίνεται ποτέ ή καλύτερη.

(Μετάφραση)

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Τρελλό σπουγγίτι από ψηλά κάνει βουτιές στα χαμηλά κι' ανεβοκατεβαίνει και 'κεί, στη σκάλα, το γατί στέκει με τεντωμένο αυτί κι' ούρα ανασηκωμένη.

Μά το σπουγγίτι τ'αψηφά, για τρελλοπαίχινιδα φοφά και φρόνηση έχει λίγη. Και μία στιγμή πούναί σιμά, δίνει το γατί κι' ορμή... μά το πουλί είχε φύγει!

"Ε! αυτά είν' άστεία σοβαρά... και επί τέλους μία φορά τ'αφερέν έτσι η τύχη, που το γατί, — ξυπνόν πολύ — έπιασε το τρελλό πουλί στο μυτερό του νύχι.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ

*Αγαπητοί μου,

ΤΗΝ Πρωτοχρονιά, ένας φίλος μου έκδω- της μου χάρισε ένα μεγάλο βιβλίο, είκο- νογραφημένο, που μ' έκαμε να περάσω, φυ- λομετρώντας το, λίγες ώ- ρες γεμάτες γλυκιές ανα- μνήσεις. Ήταν ο «Δόν Κι- χώτης», το άθνατο άρι- στούργημα του ισπανού Θεοφανούς, σε καινούργια έκδοση και, το κυριώτερο, σε καινούργια μετάφραση. Γιατί υ- πήρχε στη γλώσσα μας και μία άλλη, κατωμένη εδώ και σαράν- τα χρόνια από τον περίφημο μεταφραστή Ι. Ι. Σκυλίτση. Κι' αυτήν είχα διαβάσει όταν ήμουν πρωτοετής φοιτητής. Άλλα ήταν σε πολύ καθαρότητα, σε αρχαί- ζουσα σχεδόν γλώσσα, που είχε παλιώσει πρό πολλού. Κι' έγεινε ανάγκη να ξανα- μεταφρασθή το άριστούργημα σε γλώσσα σημερινή, ζωντανή. Το δύσκολο έργο το καταπίεσθη ένας μεταφραστής, που σε λίγο θα είναι κι' αυτός περίφημος αν τον Σκυλίτση: ο κ. Κ. Καρβαίος. Κι' η με- τάφρασή του, άφου δημοσιεύθηκε πρώτα στο «Νουμά», βγήκε τώρα 'ε ένα μεγάλο βιβλίο. Αυτό που μου χάρισαν, κι' αυτό που μου ξύπνισε τόσο γλυκιές αναμνή- σεις.

Ο Δόν Κιχώτης! Νά έν' από τα λίγα έργα—τά ένατό, το πολύ διακσία,—που είναι υποχρεωμένος να ξέρη κάθε μορφω- μένος άνθρωπος. Από τον καιρό που πρω- τοφάνηκε, πέρασαν τρεις σχεδόν αιώνες. Κι' όμως είναι τόσο καινούργιο, σαν να βγήκε χθές. Έτσι συμβαίνει μόνο με τα μεγάλα έργα, άριστούργημα. Μένουν μνημεία θάνατα, αιώνια, πάντα νέα ή,

όπως το λένε στη φιλολογική γλώσσα, κ λ α σ σ ι κ ή. Κλασσικός κι' ο «Δόν Κιχώτης» του Θεοφανούς. Κι' όμως ο ισπανός συγγραφέας τον έγραψε μόνο και μόνο... για να σατυρίση, να γελοιο- ποιήση τα ιπποτικά μυθιστορήματα που έγραφαν κι' εδιάβαζαν με πάθος στον καιρό του. Μία σάτυρα είχε σκοπό να κάνει, μία πολεμική. Κι' έκαμε έν' άθά- νατο άριστούργημα, από τα μεγαλύτερα του κόσμου. Και ξέρετε γιατί; Άπλου- στατα γιατί ' ήταν μεγαλοσύνη! Κι' οι με- γαλοφυείς συνήθως δε λένε: «σταθήτε και θα γράψω τώρα έν' άριστούργημα!» Γρά- φουν με πολύ μικρότερες άξιότητες και, συχνά, με άλλο, πολύ μικρότερο σκοπό. Και το άριστούργημα βγαίνει μονάχο του.

Ο Θεοφαντής ήταν λοιπόν μεγαλοφυής. Και για να σατυρίση τα γελοία μυθιστο- ρήματα της εποχής του, φαντάσθηκε έναν άνθρωπο, το Δόν Κιχώτη, που τ'α διαβά- ζει και τρελλαίνεται. Θέλει να γίνη κι' αυτός ιππότης, ήρωας, νάναστήση την «ίπ- ποσύνη», νάνουσή 'ε όλο τον κόσμο. Ό- πλίζεται λοιπόν στα καλά καθούμενα, κα- βαλίζει ένα φοβάλογο που είχε και βγαίνει έξω, ζητώντας περιπέτειες, άγώ- νες, μάχες, νίκες, δόξες. Στην τρέλλα του, τ'α βάζει πότε με ανεμόμυλους, που τους παίρνει για γίγαντες, πότε με κο- πάδια άρντων, που τ'α παίρνει για στρα- τεύματα. Κι' όταν τ'α βάζει και με άν- θρώπους, τρώει έξω της χρονιάς του. Στο τέλος, ύστερ' από μύρια παθήματα, γιατρέψεται από την τρέλλα του. Κι' ο τρελλός αυτός πεθαίνει ήσυχα, φρόνιμος και μετανοημένος.

Μία τέτοια σατυρική έμπνευση,—θα πητε,—καθένας θα μπορούσε να την έχη' καθένας θα μπορούσε να φαντασθή έναν άνθρωπο, τρελλαινόμενο από το διάβασμα μυθιστορημάτων. Μά η διαφορά είναι πως ο Θεοφαντής έπλασε έναν άνθρωπο τόσο ζωντανό, τόσο άληθινό, τόσο θαυμάσια ψυχολογημένο, όσο πλάθουν τους ήρωές τους μόνο οι μεγαλοφυείς μυθιστοριογρά- φοι. Κι' από τη ζωή που έχει μέσα του αυτός ο Δόν Κιχώτης, καταντά ζ ω ν τ α ν ό τ ε ρ ο ς κι' ά π ό τ ο υ ς ζ ω ν τ α ν ό ς και φαίνεται, όχι πιά ένας άν- θρωπος, αλλά ένα σ ύ μ β ο λ ο. Ο Δόν Κιχώτης είναι κάθε άνθρωπος, είναι ο άν- θρωπος γενικά, που, φρόνιμος κατ'άλλα, έχει πάντα και μία τρέλλα, μία λόξα, και κυνηγά ένα όνειρο άπραγματοποίητο, και τρέχει πίσω από μία χίμαιρα. Έτσι συμβαίνει κι' αυτό το παράξενο: ένθ' ο Δόν Κιχώτης είναι ένας ήρωας κωμικός, που μάς κάνει να γελοΰμε, είναι συγχρό- νως και τραγικός, πολύ τραγικός, μάλι- στα, γιατί στα κωμικά του παθήματα, στις απογοητεύσεις του, βλέπουμε τα δικά μας παθήματα και τις δικές μας απογοητεύ- σεις, τις τόσο θλιβερές, που δοκιμάζουμε συχνά στη ζωή, από ένα όνειρο που δεν

πραγματοποιείται, από μία χίμαιρα που δεν φτάνεται...

Στο θάνατο βιβλίο του Θεοφανούς υπάρ- χει κι' ένας άλλος ήρωας: ο Σάντος Πάναςας,—έννας κουτουπόνηρος χωριάτης, ο ιπποκόμος του Δόν Κιχώτη, σύντροφός του 'ε όλες τις περιπέτειες. Αυτός είναι ο φρόνιμος, ο πρακτικός, ο νηφάλιος, που βλέπει πάντα τον κόσμο όπως είναι. Και κάνει μία μεγάλη αντίθεση με το Δόν Κιχώτη, άφου ο ένας είναι ή τρέλλα κι' ο άλλος ή φρόνηση. Γι' αυτό οι κριτικοί λένε πως ο ένας συμπληρώνει τον άλλο, πως ο δυο μαζί κάνουν τον Άνθρωπο και πως κάθε άνθρωπος στον κόσμο είναι το κρᾶμα αυτών των δύο τύπων: λίγο Δόν Κιχώ- της και λίγο Σάντος Πάναςας.

Υπάρχουν διασκευές του «Δόν Κι- χώτη» και για παιδιά. Μία τέτοια χαρι- τωμένη, έδημοσίευσε το 1912 κι' η «Διά- πλασις» κι' απ' αυτή οι μικροί της φίλοι έγνωρισαν τους δυο θάνατους ήρωας του Θεοφανούς. Γι' αυτούς, το μυθιστόρημα δάκαίρο, όπως βγήκε τώρα, θάταν ίσως κουραστικό. Οι μεγαλύτεροι όμως θα μπο- ρούσαν να το διαβάσουν και θάχαν μία απόλαυση από τις ζωηρότερες που χαρίζει ή μεγάλη κλασσική φιλολογία.

Σας ασπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'. (Συνέχεια)

Κάθε αντίσταση ήταν περιττή. Όλό- κληρο το πλήρωμα είχε στασιάσει, με τον Μπόρουπ και τον τρίτο άξιωματικό άρ- χηγούς. Του κάκου ο Τζών Μπλόκ, ο Φρίτες, ο Φραγκίσκος κι' ο Τζέιμς Ουόλ- στων περιστοίχισαν τον πλοίαρχο και θε- λησαν νάνταχθούν. Σε μία στιγμή τους ένίκησε ο αριθμός. Δέκα ναύτες τους έπια- σαν και τους κατέβασαν στο ύπόστρωμα με τον πλοίαρχο.

Όσο για την Τζέννυ, τη Ντόλλ και τη Σουζάνα με το παιδάκι της, αυτές φυ- λακίσθηκαν στις καμπίνες τους, κατ'α δια- ταγή του Μπόρουπ, που ήταν τώρα ο μόνος κύριος μέσα στο καράβι.

Φαντάζεται κανείς τη θέση των φυλα- κισμένων στο ύπόστρωμα, όπου βασίλευε ένα μισοσκόταδο, του δυστυχισμένου προ- πάντων πλοίαρχου Γκούλδ με τη βαρειά πληγή στο κεφάλι, που δεν είχαν άλλο τίποτα να της βάλουν παρά κομπρέσες με κρύο νερό! Άλήθεια ο ναύκληρος δεν έπαυε να τον περιποιήται. Μά σε τί άνη- σχία βρισκόταν ο Φρίτες, ο Φραγκίσκος κι' ο Τζέιμς Ουόλστων! Οι τρεις γυναίκες στη διάθεση των στασιαστών του Φλάγκ! Τί άγωνία να συλλογίζονται πως δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτα!..

Πέρασαν ήμέρες πολλές. Δυο φορές την ήμερα, πρωί και βράδυ, το σκέπασμα του υπαστρώματος σηκωνόταν κι' οι φυλα-

σμένοι λάβαιναν λίγη τροφή. Στις έρω- τήσεις που τους έκανε ο Τζών Μπλόκ, οι ναύτες δεν άπαντούσαν παρά με χυδαίες βρισιές. Το ίδιο έκαναν κι' όταν ο Φρίτες, ο Φραγκίσκος κι' ο Τζέιμς τους ρωτούσαν για τις γυναίκες.

Πολλές φορές ώστόσο ο ναύκληρος κι' οι σύντροφοί του δοκίμασαν νάνακτήσουν την έλευθερία τους, παραδίδοντας το σκέπα- σμα της φυλακής τους. Άλλα το σκέπα- σμα αυτό φυλαγόταν νύχτα και μέρα από ναύτες. Έπειτα, κι' αν υποθέσουμε πως κατόρθωναν να το σηκώσουν, να νικήσουν τους φύλακες να νάνεβουν στο κατ'αστρω- μα, ποιά τύχη τους περίμεν' εκεί;

— Τον άθλιο, τον άθλιο! έλεγε ο Φρίτες, συλλογίζόμενος τη γυναίκα του, τη Σουζάνα και τη Ντόλλ.

— Τον κακούργο! άπαντούσε ο Τζών Μπλόκ με λύσσα. Δεν εστάθηκε ποτέ χεί- ρότερος! Κι' αν δεν τον ιδώ μία μέρα κρεμασμένο, θα πη πως δεν υπάρχει δικαιοσύνη στον κόσμο!

Άλλα για να τιμωρηθούν οι ένοχοι, για να επίβληθ' στον άρχηγό τους ή ποινή που του άξιζε, έπρεπε να παρου- σιασθή κανένα πολεμικό πλοίο στο δρόμο του «Φλάγκ». Κι' ο Ροβέρτος Μπό- ρουπ, δεν θάκανε βέβαια το λάθος να τον διευθύνη προς τα συγκαζόμενα μέρη, όπου οι συνένοχοί του κι' αυτός θα ένικδύνεσαν να καταδιωχθούν. Θα τον έδωλε από το δρομολόγιό του, κατ'α προτίμηση ίσως προς τ'άνατολικά, ώστε να είναι άπομακρυσμένος τόσο από τις άκτές της Άφρικής όσο κι' από της Αυστραλίας. Και κάθε ήμερα θα έπρό- σθετε πενήντα ως εξήντα λεύγες στην άπόσταση που έχωριζε το Φλάγκ από τον μισημένο της Νέας-Έλβε- τίας.

Ο Χάρρυ Γκούλδ κι' ο ναύκληρος καταλάβαιναν πως το πλοίο, γυμμένο πάντα στο άριστερό, έτρεχε με μεγάλη ταχύτητα. Κι' όταν ο Φλάγκ 'αφ- φθανε έτσι σε κανένα μακρυσμένο μέρος του Ειρηνικού, κατ'άλληλο για πειρα- τεία, τί θα γινόνταν οι φυλακισμένοι κι' οι φυλακισμένες;... Δεν θα μπο- ρούσαν να τους κρατήσουν στο πλοίο... Θα τους πετούσαν άραγε σε κανένα έρη- μονήσι;... Πάντα καλύτερα θάταν παρά νάμειναν στο πλοίο εκείνο, στην εξουσία του Ροβέρτου Μπόρουπ και των συνε- νόχων του!

Έτσι, στον ώρισμένο καιρό, αντί του «Ειφίας», που είχε μείνει στο Άκρωτή- ρι, δεν θα έφθανε στη Νέα-Έλβετία ούτε ο «Φλάγκ»!... Θα τον περίμεναν μήνες, έβδομάδες, μά δεν θα τον έδλεπαν στα μά-τια τους... Τί άνησυχία θα είχαν οι οικογένειες Ζερμάντ και Ουόλστων!... Κι' όταν τέλος θα έφθανε ο «Ειφίας» στον όρμο της Σωτηρίας και θάδινε την είδηση πως ο «Φλάγκ» είχε άναχωρήσει:

για την άποικία πρό πολλού, τί άλλο θα συμπέραναν παρά πως χάθηκε στον ώ- κεανό;...

Μία έβδομάδα είχε περάσει από την ήμερα που ο Χάρρυ Γκούλδ κι' οι σύν- τροφοί του φυλακίσθηκαν στο ύπόστρωμα του «Φλάγκ», χωρίς να λάβουν καμμία είδηση για τις γυναίκες. Κι' άξαφνα, την ήμερα εκείνη, 27 του Σεπτεμβρίου, τους φάνηκε πως το πλοίο είχε λι- γοστέψει την ταχύτητά του, είτε για- τί το βοήθη νηνεμία, είτε γιατί ήθελε να σταματήσει.

Κατ'α τις όκτώ το βράδυ, όκτώ ναύτες όπλισμένοι κατέβηκαν στο ύπόστρωμα κι' έπρόσταξαν τους φυλακισμένους να τους άκολουθήσουν. Ήταν διαταγή του τρίτου άξιωματικού κι' έπρεπε να υπακούσουν. Τί τους ήθελαν άρα γε άπάνω;... Θα τους έλευθέρωναν; Μήπως εστάσιζε πάλι

ταν κοντά στο πλευρό του «Φλάγκ».

Ήταν φανερό πως ή μεγάλη βάρκα είχε ριχθ' στη θάλασσα.

Ο Ροβέρτος Μπόρουπ έσκόπευε λοι- πόν να τους κατέβαση στη βάρκα εκείνη και να τους έγκαταλείψη στο έλεος του Όκεανού;... Κι' οι γυναίκες θάμειναν στο πλοίο, μέσα σε τόσους κινδύνους, μέ- νες, άδοθήτες, άπροστάτευτες;

Ήταν φοβερό!...

Ο Φρίτες, ο Φραγκίσκος κι' ο Τζέιμς δεν μπορούσαν νάνεχθούν τέτοιο πράγμα. Θα δοκίμαζαν νάπελευθερώσουν τις γυναί- κες, έστω και αν έπρόκειτο να τους σκο- τώσουν εκεί άμέσως. Και πρώτος ώρμησε ο Φρίτες προς το κάσσο, φωνάζοντας:

— Τζέννυ!... Τζέννυ!...

Τον άκολουθήσαν ο Φραγκίσκος κι' ο Τζέιμς, άπορασιμένοι να πεθάνουν παρά να έγκαταλείψουν τις γυναίκες.

Τους έσταμάτησαν, τους έπιασαν, ένίκησαν την άπειγνωσμένη τους αντίσταση και, μαζί με τον πλοί- αρχο Γκούλδ και το ναύκληρο Μπλόκ, τους πέταξαν από την κόυ- παστή μέσα στη βάρκα που περι- μενε κάτω...!

Ω, τί έκπληξη, ω τί χαρά!...

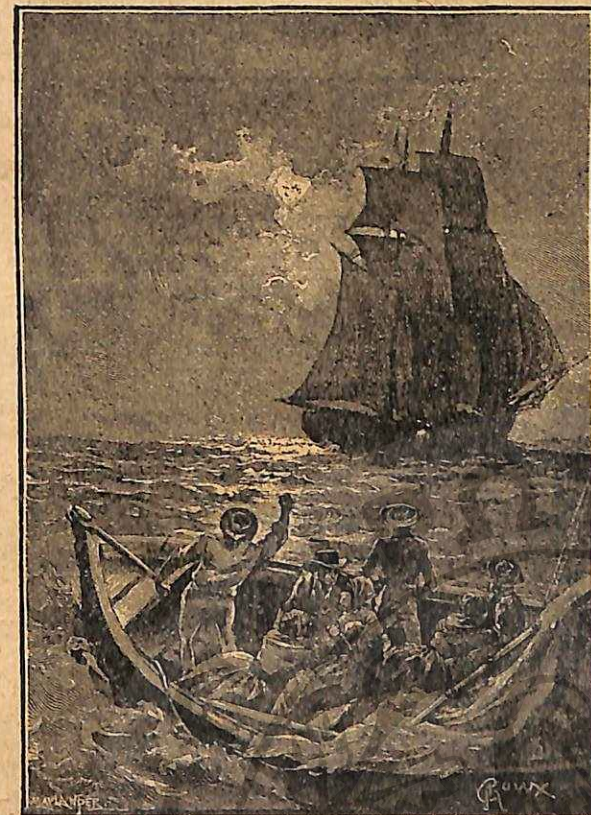
Ναί, και χαρά... Γιατί μέσα στη βάρκα βρήκαν και τις γυναίκες, που του κάκου τις είχαν φωνάξει στο πλοίο. Η Τζέννυ, ή Σουζάνα, ή Ντόλλ κι' ο μικρός Μπόμπης εί- χαν κατεβασθή, πριν άποφυλακισθούν από το ύπόστρωμα οι άνδρες. Και περίμεναν με άγωνία, χωρίς να ξέ- ρουν αν θα κατέβαζαν στην ίδια βάρκα κι' αυτούς, για να τους πα- ραδώσουν όλους μαζί στα κύματα του Ειρηνικού, στην πύδ άγνωστη, την πύδ άδέσπια τύχη...!

Άγκαλίσθηκαν, φίληθηκαν με κλάματα... Θάταν τουλάχιστο μαζί!... Τί άλλη χάρη μπορούσαν να ζητήσουν εκείνη την ώρα; Κι' έδόξασαν το Θεό, που έκαμε πάλι να ένωθούν.

Και όμως, πόσοι κίνδυνοι τους άπειλούσαν μέσα 'ε εκείνη τη βάρ- κα! Δεν τους είχαν βάλει παρά τέσσερις σάκους γαλέττα και κρέας

παστό, τρία βαρέλια νερό, μερικά μαγει- ρικά σκεύη, μερικά ρούχα και σκεπάσμα- τα, που τ'αράσαν βιαστικά από τις καμπίνες. Μ' αυτά θάνταίχαν στις προσπάθειες της κακοκαιρίας, μ' αυτά θα πολεμούσαν το κρύο, την πείνα, τη δίψα. Ως πότε;... Ήταν όμως ένωμένοι και μόν' ο θάνατος μπορούσε τώρα να τους χωρίση... Έπει- τα, δεν έλαβαν καιρό να σκεφθούν καλά τη θέση τους. Σε λίγες στιγμές, με τον άνεμο που δυνάμωνε, ο «Φλάγκ» θάφευγε κι' ή βάρκα θάμεινε μονάχη στη μέση του Όκεανού.

(Έπεται συνέχεια)

«Στη βάρκα βρήκαν και τις γυναίκες...» (Σελ. 45, στ. γ')

κανένα μέρος του πληρώματος, με το σκοπό να καθαίρεση τον Μπόρουπ και να ξαναδώση την εξουσία στον Γκούλδ;... Άλλα όταν ανέβηκαν στο κατ'αστρωμα, βρέθηκαν μπροστά σ'όλο το πλήρωμα και στον Μπόρουπ, που τους περίμενε στη βάση του μεγάλου καταρτιού. Ο Φρίτες κι' ο Φραγκίσκος έρριξαν μία ματιά στο κάσσο, που ή πόρτα του ήταν μισανοι- κτή μά καμμία λάμπα, κανένα φανάρι δεν έρριχνε καί-μέσα φως.

Πλησιάζοντας όμως στην κουπαστή, ο ναύκληρος μπόρεσε μία στιγμή να διακρί- νη την κορφή ενός καταρτιού, που κουνό-

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΤΩΧΟ ΛΥΧΝΑΡΙ

Α' Αίγιος άέρας φύσηξε
και σ' έσβησε, λυχνάρι·
φύλλο, δέν άντιστάθηκες
ς τάερί μ' ή σέ πάρη.

Μιά μικρή λύπη πλάκωσε
και χάρησε, χαρά.
Η Εύτυχία φύσηξε,
σέ σήκωσε 'ψηλά.

Β' Μαύρη βαρκούλα, γιατί 'έκεϊ
μένεις μέ ξύλα τρύπισ-σάπια ;
—Μ' άπόρησαν και μοναχή
αί πόσους πόνους δέν κατάπια...

Μαζί σου ζούσα φτωιάν·
ς αν μ' άφρησε, σύ πρώτη,
'λιγότερη ελπίδα μου,
βυθίσθηκα 'ς τ' άσκότη.

Γ' Τό άσημένιο τό νερό
κυλάει από τη βρύση
και τό σαμνι τό άδειανό,
νά, τώρα θά γεμίση.

Αδεια κι' ή δόλια μου καρδιά
κάτ' άπ' τό αίσθητό σου,
Φιλία, να τρέξής καρτερά...
κι' αυτή θά ναι δικιά σου.

Θρακιόν 'Ιδεώδες

ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΩΝ ΣΑΒΒΑΤΙΑΝΩΝ

Γ'... της δέ ήπιας φλογός του

Νωρίς άποχαιρέτ' ή ήλιος τό

μοναστήρι, γιατί είναι θεότατο

τό βουνό. (Και δέν σπιθοβολά

πιά τό πλακόστρωτο, διαν μεταλ-

λικά χτυπά μέ τ' πέταλα γοργών

αλόγων.) Κι' οι ψυχές μένουν σφι-

χτές. Τά ψηλά κυπαρίσσια ξεθυ-

μαίνουν τη θαλπωρή της μέρας,

όταν οι καλόγηροι προβαίνουν άπ'

τά βατοφραγμένα περιβόλια, όπου

τά νερά παφλάζουν κατ' άπ' τά

βατόμυρα. Βλέπω τόν πάτερ· Α,

ηγούμενο, ενώ περνά τό πλακί-

στρωτό να καθρεφτίζεται ανάπο-

δα σ' τό διπλανό γράκι. Βλέπω

τόν πάτερ· Καλλίνικο, διάσημο

κυνηγό, να λήη σ'τόν πάτερ· Α-

θανάηλ πώς χ'δ' έσκότωσε δυό

λαγούς σ'τό Βάτο.

Εσπερινός. Τρεῖς ήχοι διάφω-

ροι τόν σημαίνουν. Είναι ή καί-

πάνα της Παναγίας, τό κλασικό

ρολόι που σημαίνει πέντε, είναι

άνοιξη ή οι κουνουινιές που άργά

κατεβαίνουν τό βουνό και φτά-

νουν νύχτα σ'τή μάντρα. Κι' οι

τρεῖς καλόγηροι ψάλλουν σ'τήν

Παναγιά, κι' ευδοκίμαστοι καρποί

ψες κερδιών βγαίνουν άπ' τά πε-

νιχρά κελιά. Ο έσπερινός τε-

λείωσε, οι ψυχές νυστάζουν. Έ-

ξαφνα, βλέπω μι' άεροκίτρινη

σελήνη· ν' άνάβη μέσ' σ'τά άγκά-

θια και να προχωρή σ'τό πλακό-

στρωτο, καθρεφτισμένη σ'τό νε-

ρό. Άσπροι άτμοί την τριγυρ-

νούν... Φαίτω. Θά ναι τό φάσμα

του πάτερ· Εύτυχίου που βγήκε

άπ' τό πηγάδι. Μά όχι, βλέπω

καλύτερα. Είναι ο πάτερ· Αγά-

πιος που πηγαίνει να εύρη τόν

'Αθανάηλ και να συζητήσουν περ-

ιό αόρια του Εύαγγελίου και τής

αόριανης άρίξεως τών αδελρών...

Της δέ ήπιας φλογός του κηρίου

προσπιπτούσης επί της φαλόρας,

άφαιρεθέντος του καλινανχίου,

την παρίστα όσάν σελήνην, τάς

δ' εύκλιω τριχάς όσάν άτμούς.

Αύριον είναι Κυριακή. Άπ'

όρθο βαθύ θ' άρχίζουν ψάλλοντες

οι καλόγηροι σ'την Παναγία ενώ

οι πηγές πίσω ήλιόλουστες θά

κελαρίζουν, δάλλθουν οι έξ ά-

δελφοί άπ' τό Παληόκαστρο. Και

θ' άστράψουν πάλι τά πέταλα δ-

ταν μεταλλικά χτυπήσουν σ'τό

πλακόστρωτο. Σκιρτούν από χα-

ρά οι άψηλές ψυχές. Αύριο είναι

ή Κυριακή τών Σαββατιανών!

Σείριος

Η ΤΡΑΠΕΖΑ

Σ' ένα όροπέδιο, κοντά σ'τό

Διακοφτό, άπλώνεται ένα όμορφο

χωριούδακι, μέ καμιά σαραντα-

χώρα σπίτια. Είναι πολύ εύ-

μορφο, τό μικρό αυτό χωριου-

δάκι, μέ τούς ώραίους του δρό-

μους, μέ τις άφθονές του βρύσες,

μέ τά τρεχούμενά του νερά, και

μέ την ώραία του τοποθεσία, μέσα

σέ μι' άθαμσία φύση! Μπορού-

τω, καμιά έκατοστή μέτρα χα-

μηλά, ο Κορινθιακός κόλπος ά-

πλώνει πότε τάφρους του κύ-

ματα, ποτε τά ήσυχα γαλανάτου

νερά, κι' άπέναντι φαίνονται τά

ροσφαιικά βουνά της Στερεάς. Πλά-

τώ, ένα καταπράσινο βουνό, στέ-

κεται ψηλό κι' επιβλητικό, αλλά

συγχρόνως γλυκό, όμορφο και

συμπαθητικό! Άφθονα πεύκα τό

σκεπάζουνε ολόκληρο, που ή ήλιος

τά χρωματίζει μ' ένα άνοιχτό

πράσινο χρώμα, ενώ συγχρόνως

τους ρίχνει και βαθιές σκιές

κι' έτσι τά κάνει ακόμη πιό ό-

μορφα και γραφικά! Βράχοι με-

γάλοι χωρίζουνε τά πράσινα

πεύκα, κι' άγριεύουνε λίγο την

Αίγιο. Πίσω άπ' την Τράπεζα,

ο Κουρκουλάς, ένα ψηλό βουνό,

υψώνεται περήφανα, και δίνει

μι' αοικιλία σ'την πράσινη φύση,

γιατί δέν έχει δένδρα όπως τάλλα

βουνά. Τά έχουνε κάψει πρό

καιρού για να φυτέψουνε άμπέ-

λια, που διακρίνονται καθαρά,

μέσ' σ'τό βαθύ χρώμα του κοκκι-

νου χρώματος, ενώ σ'την κορυφή του

βλέπεις μι' πυκνή τούφα σκού-

ρων δένδρων. Η φύση είναι όλη

μαγευτική, και θά νόμιζε κανείς

πως βρίσκεται σ'την κορυφή του

Πηλίου, αν δέν έβλεπε από κάτω

του τό σιδηρόδρομο, που περνά

γλήγορα, σάν φίδι, μακριά και

μαύρο.

Τό λένε Τράπεζα τό μικρό αυτό

χωριό, γιατί στέκεται μονάχο

του σ' ένα όροπέδιο, άνάμεσα

σ'τά βουνά, χωρισμένο άπ' αυτά

μέ άπότομους κρημνούς και σχη-

ματίζεται έτσι σάν ένα μεγάλο

κι' ώραίο τραπέζι.

Αγριοκάτσικο

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Ναί! ή ψυχή σου άθάνατη,

πειτά ψηλά σ'τά ούράνια·

Σέ περιβόλια άφάνταστα

Γυρνά μέ περηφάνεια,

Μ' άφίγει πίσω της σκιά :

Όλόμαυρην όρφάνεια

Σέ δύστιχα παιδιά...

Τή γή και πάλι σκέπασαν

τά κάτασπρα τά χιόνια·

Άγύριστα θά φεύγουνε

κι' άμέτοχτα τά χρόνια·

Μά, πάντα, όσα κι' αν διαβούν,

Η μνήμη σου αιώνια,

Θά μένη σ'την καρδιά...

Γαλάζιος Ουρανός

Η ΚΑΜΑΡΑ ΜΟΥ

Τήν κάμαρά μου έγω την άγα-

πάω πολύ· μου φαίνεται πως εί-

ναι ένα μέρος του έστύτο μου

και λυπάμαι σάν σκέπτομαι πώς

μι' άμέρα θά την άφήσω, γιατί

αισθάνομαι πώς μαζί της θά μεί-

νη κι' ένα μεγάλο μέρος της

ζωής μου... Τό κάθε τι μου θυμί-

ζει κάτι. Όλα κει-μέσα ξέρουν

ή έκαμα, τί είπα, ποιός ήθε και

ένα πλήθος τέτοια, που μέ τόν

καιρό έγω τό λησμόνησα. Τό χρώ-

μα της είναι πράσινο βαθύ, τό

σχήμα της τετράγωνο μέ δυό πα-

ράθυρα, που βλέπει τό ένα σ'τόν

κίπο και τάλλο σ'τό δρόμο. Τά

έπιπλα είναι καθυδένια και μά-

σκορπιωμένη σ'τό δωμάτιο· μέ έ-

πειδή κοιμάμαι μέ τό παράθυρο

άνοιχτό, δέν μέ βλέπει διόλου.

Οί τοίχοι είναι έξελιοι από ζω-

γραφίες, άπλούστατες ζωγραφίες

που τις έχω κάψει έγω και τις

άγαπάω, γιατί ή κάθε μι' ά μου

θυμίζει, γιατ' ή μέρα της ζωής μου

και μου φαίνεται, σάν τις κοιτά-

ζω, πώς όλα τά περασμένα, τά

κοιμισμένα σ'τή μνήμη μου, ξε-

τυλίνονται έμπρός μου, ξαναζούν.

Καπνός

ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Πάνω σέ χειμωνιάτικο

καθότανε κλαρί,

Κλαίοντας για τό ταιρί του

πουλάκι χηρεμένο.

Έδιόβαινε από πάνω του

τό άγέρι παγωμένο

Κι' εκύλαγε από κάτω του

τό ρυάκι, ως άργυρή

Λουρίδα. Ούτε ένα λουλούδι

δέν ήταν άνθισμένο

Πάνω σ'τό χώμα τό σκληρό

κι' ούτε σ'τό χυμωμένο

Τό δάσος δέ φαινότανε

δενδράκι φυλλωμένο...

Και μι' μικρούλα κίνηση

μόνο μέσ' σ'τόν άέρα

Έξω άπ' τόν κρότο των τροχών

του μύλου μοκρού-Πέρα

(Shelley) Σπερμίνος Δρόδος

Η ΚΑΡΑΒΙΔΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Η Γαλλική Ακαδημία, που

συντάσσει τό Λεξικό της Γαλλικής

Γλώσσας, έφθασε κάποτε και σ'τή

λέξη ecritevisse-καραβίδα. Κι' έ-

γας από τούς Ακαδημαϊκούς

έδωσε την έξηγησή της μέ τόν

άκόλουθο ορισμό: «Καραβίδα=

μικρό ψάρι κόκκινο, που περπατά

όπισθοβατικά» (petit poisson rou-

ge, qui marche a reculons). Έ-

πειδή όμως οι Ακαδημαϊκοί δέν

ήταν τόσο βέβαιοι για την άκρι-

βεια αυτού του ορισμού, πριν τόν

βάλουν σ'τό Λεξικό, τόν έδειξαν

σ'τόν περίφημο φυσιοδίφη Μπυφ-

φόν. Κι' αυτός, χαμογελώντας,

τούς είπε :

— Άλλες παρατηρήσεις έχω να

κάμω. Πρώτον ή καραβίδα δέν

είναι ψάρι· δεύτερον, δέν είναι

κόκκινη· και τρίτον, δέν περπα-

τεί όπισθοβατικά. Κατά τάλλα ο

ορισμός είναι θαυμάσιος!

(Μετάφρασις) Ασπρος Γάτος

ΣΚΕΨΕΙΣ ΜΟΥ

Κάθε άνθρωπος εκτιμά ένα έρ-

γο του πάντα περισσότερα ή λι-

γώτερο άπ' ό τι τό αξίζει.

Ισως να μην ύπάρχη καλό, που

να μην προέρχεται από σπόρο

κακίας.

Πολλές φορές τά μέσα μ'άς

ώφελουν περισσότερα από τό

σκοπό.

Διπλάνο

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η μικρή Λιλίκα, βλέποντας

τόν ουρανό βαρυσυννεφιασμένο,

φρονάζει :

—Μαμά! Τρέξε να ιδής λά-

σπες που έχει ο ουρανός!

Εστάλη υπό της Δαφν. Κνανουλέκου

Τήν Πρωτοχρονιά, ο μικρός

Τάκης λέει σ'την άδελφή του :

—Πρόκειται να καθήσθης έντελώς

ήσυχη, γιατί ή μαμά έχει πονο-

κέφαλο. Δέν βλέπεις έγω τί σιγά

παίζω τό ταμπουλό μου;

